

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/22-03/48
URBROJ: 613-09-22-9
Bjelovar, 16. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Damir Bajš
Nezavisna lista
za 2021.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2021.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	11
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2021.	13

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Damira Bajsa Nezavisne liste (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama za 2021. evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 36.250,00 kn, koji se odnose na usluge odnosa s javnošću obavljene u studenome i prosincu 2020. te ih je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama za 2020., prema računovodstvenom načelu nastanka događaja.

Stranka je ostvarila prihode iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 56.318,00 kn za redovito godišnje financiranje Stranke. Pribavila je odluke jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli. Revizijom je utvrđeno da potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke za 2021. iznose 17.392,00 kn, a odnose se na dospjela potraživanja koncem 2021. od pet jedinica lokalne samouprave. Međutim, potraživanja nisu evidentirana u glavnoj knjizi ni iskazana u financijskim izvještajima, a knjiga potraživanja nije ustrojena.

Nadalje, Stranka je vodila dvije glavne knjige, jednu za redovno poslovanje te drugu za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u financijskim izvještajima (Izvještaju o prihodima i rashodima) za 2021. iskazala je prihode u iznosu od 225.828,00 kn, rashode u iznosu od 516.259,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 290.431,00 kn, koji se odnose na redovno poslovanje. U glavnoj knjizi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirani su prihodi i rashodi u iznosu od 166.170,00 kn koji nisu iskazani u financijskim izvještajima za 2021. Ostvareni prihodi odnose se na prihode od jedinica lokalne samouprave za naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 157.775,00 kn te vlastita sredstva u iznosu od 8.395,00 kn. Ostvareni rashodi u cijelosti se odnose na rashode za promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedeni prihodi i rashodi ostvareni su putem posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog navedenog su u financijskim izvještajima za 2021. prihodi i rashodi manje iskazani za 166.170,00 kn (prihodi su trebali biti iskazani u iznosu od 391.998,00 kn, a rashodi u iznosu od 682.429,00 kn) te spomenuti financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku o financijskom položaju i poslovanju Stranke.

U financijskim izvještajima za 2021. (Bilanci na dan 31. prosinca 2021.) iskazani su podaci o imovini u iznosu od 58.689,00 kn, a podaci o obvezama i vlastitim izvorima nisu iskazani. Zbog navedenog, spomenuta Bilanca na 1. siječnja nije u ravnoteži. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u ožujku 2017., kada je stekla i svojstvo pravne osobe upisom u Registar političkih stranaka. Prema rješenju Ministarstva uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave) i Registru političkih stranaka, sjedište Stranke je Dr. Ante Starčevića 9, Bjelovar. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke.

Programom Stranke utvrđene su aktivnosti: gospodarstvo, poljoprivreda, obrazovanje, zdravstvo, širenje organizacije Stranke na području Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: Županija), osnivanje podružnica, rad na terenu, promocija Stranke te pripreme Stranke za lokalne i parlamentarne izbore, izbore za Europski parlament, kao i za izbore za vijeća mjesnih odbora. Cilj Stranke je promicanje i zastupanje razvojnih interesa Županije kao društvene cjeline u okviru Republike Hrvatske.

Skupština Stranke donijela je Statut Stranke u ožujku 2017. Statutom je utvrđena svrha osnivanja Stranke, njezin naziv, područje i pravni okvir djelovanja te sjedište; znak i pečat te predstavljanje i zastupanje Stranke; članstvo; ustrojstvo (središnja upravna tijela Stranke, način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način rada i odlučivanja); područna ustrojstvena tijela Stranke, financiranje te ostala pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke. Ustrojena je prema teritorijalnom načelu te su, prema Statutu, područni ustrojstveni oblici Stranke ogranci i organizacije (osnivaju se za općine, gradove i županiju). Do konca 2021. Stranka je registrirala šest ogranaka.

Središnja upravna tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, Tajnik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela Stranke traje četiri godine.

Skupština je najviše tijelo Stranke, a čine ga svi članovi Stranke dok broj članova ne prijeđe 300 članova, nakon čega Skupštinu čine predstavnici ustrojstvenih oblika Stranke s cijelog područja njezina djelovanja. Skupština se održava najmanje jedanput godišnje. Skupština, između ostalog, donosi i mijenja Statut i Program; utvrđuje temeljne smjernice politike Stranke; bira i razrješava Predsjednika, Zamjenika Predsjednika i Tajnika; bira i razrješava članove Predsjedništva; bira i razrješava Nadzorni odbor; raspravlja o izvješćima Predsjedništva i drugih tijela stranke te daje smjernice za daljnji rad tijelima Stranke.

Predsjedništvo je sastavljeno od pet do sedam članova, i to: Predsjednika, Zamjenika Predsjednika, Tajnika te članova Predsjedništva koji su izabrani na Skupštini. Koncem 2021. Predsjedništvo ima pet članova. Predsjedništvo, između ostalog, donosi sve odluke nužne za djelovanje Stranke; osniva razna radna tijela potrebna za funkcionalno djelovanje Stranke; raspravlja i odlučuje o svim političkim pitanjima i aktivnostima; brine se o novčanim sredstvima potrebnim za djelovanje Stranke; usvaja financijski plan i završni račun; odlučuje o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika Stranke; podnosi izvješća Skupštini o svom radu; donosi odluku o promjeni adrese sjedišta Stranke te odlučuje i o drugim pitanjima bitnim za ostvarenje ciljeva Stranke.

Predsjednik Stranke, između ostalog, potpisuje akte Skupštine i Predsjedništva, brine se o poštovanju i izvršavanju odluka koje je donijela Skupština, usklađuje i potiče suradnju svih središnjih tijela, donosi odluku o izbornim ili poslijeizbornim koalicijama, potpisuje i provodi politiku Stranke u okviru Programa, Statuta i zacrtanih smjernica te saziva i vodi sjednice Predsjedništva. Od osnivanja (ožujak 2017.) te tijekom obavljanja revizije (rujan 2022.) Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik Stranke Damir Bajs, dipl. iur.

Zamjenik Predsjednika pomaže u radu Predsjedniku i Predsjedništvu, osnivanju ogranaka, općinskih, gradskih i županijskih organizacija te utvrđivanju prijedloga koji se upućuju Predsjedništvu.

Tajnik sudjeluje u pripremi i radu te koordinira rad središnjih tijela Stranke, vodi evidenciju članstva te obavlja organizacijske, administrativne i stručne poslove.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana, a prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga, prati pravne okvire djelovanja Stranke te nadzire provedbu Statuta i drugih akata Stranke.

Osim Statuta, Stranka je donijela i Pravilnik o unutarnjoj kontroli, a druge unutarnje akte nije donijela.

Stranka je na izborima za zastupnike u 10. saziv Hrvatskog sabora osvojila jedno zastupničko mjesto. S obzirom na to da je izabrani zastupnik (Predsjednik Stranke) istodobno obnašao i dužnost župana, sukladno odredbama članaka 9. – 15. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 116/99, 109/00, 53/03, 69/03, 167/03, 44/06, 19/07, 20/09, 145/10, 24/11, 93/11, 120/11, 19/15, 66/15, 104/15 i 98/19), kojima je propisana nespojivost dužnosti, mirovanje i prestanak zastupničkog mandata te zamjenjivanje zastupnika, kao i koalicijskom sporazumu, mandat i sredstva za redovito godišnje financiranje pripala su političkoj stranci – koalicijskom partneru (Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske). Od 15. lipnja 2021. (nakon prestanka obavljanja dužnosti župana) zastupniku (Predsjedniku Stranke) je prestalo mirovanje zastupničkog mandata u Hrvatskom saboru.

U 2021. Stranka nema zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Pravilnikom o unutarnjoj kontroli (iz veljače 2019.), utvrđeno je da svaka knjigovodstvena isprava mora biti kontrolirana prije unosa u poslovne knjige; koje knjigovodstvene isprave će se kontrolirati, kao i što navedene kontrole obuhvaćaju te da se kontrola sastoji od formalne, računске i suštinske kontrole.

Stranka je u siječnju 2019. imenovala osobu zaduženu za obavljanje unutarnje kontrole Stranke. Spomenuta osoba je u siječnju 2022. sastavila izvješće o obavljenoj unutarnjoj kontroli za 2021. u kojem je navedeno da nepravilnosti nisu utvrđene.

Također, u siječnju 2022. Nadzorni odbor je obavio pregled poslovnih knjiga za 2021. (knjiga blagajne, izvodi sa žiroračuna, ulazni računi), o čemu je sastavio izvješće u kojem je navedeno da se knjigovodstvo Stranke vodi u skladu s propisima za neprofitne organizacije.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi svoje mrežne stranice i e-poštu.

Planiranje

Predsjedništvo Stranke je u prosincu 2020. donijelo godišnji program rada i financijski plan za 2021., a u srpnju 2021. izmjene financijskog plana za 2021.

Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda. Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 220.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 225.828,00 kn, rashodi u iznosu od 516.259,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 290.431,00 kn. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija). Planirani rashodi odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 510.398,00 kn, druge nespomenute rashode u iznosu od 3.353,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 1.420,00 kn, financijske rashode u iznosu od 793,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 295,00 kn.

Program rada za 2021. sadrži devet aktivnosti, i to: gospodarstvo, poljoprivredu, obrazovanje, zdravstvo, širenje organizacije Stranke na području Županije, rad na terenu, promociju, daljnju razradu programa Stranke te pripremu za izlazak na predstojeće lokalne izbore. Cilj Stranke je promicanje i zastupanje interesa Županije kao društvene cjeline u sastavu Republike Hrvatske. Izmjene programa rada za 2021. nisu donesene.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji za 2021., program rada za 2022. (unesen je dva puta) i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Financijski plan i izmjene financijskog plana za 2021. te program rada za 2021. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (rujan 2022.).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 225.828,00 kn, što je 131.081,00 kn ili 138,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi jednaki su planiranim prihodima.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	94.747,00	225.828,00	238,3
	Ukupni prihodi	94.747,00	225.828,00	238,3

Prethodne godine nisu ostvareni prihodi od dobrovoljnih prihoda (donacija), a u okviru navedenih prihoda pogrešno su evidentirani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 94.747,00 kn.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni u iznosu od 225.828,00 kn odnose se na prihode od dobrovoljnih prihoda (donacija) za financiranje redovne djelatnosti Stranke u iznosu od 169.510,00 kn ili 75,1 % te na prihode iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 56.318,00 kn ili 24,9 % ukupno ostvarenih prihoda (koji su u poslovnim knjigama trebali biti evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u okviru prihoda po posebnim propisima iz proračuna). Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i godišnjim programom rada Stranke.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje redovne djelatnosti Stranke u iznosu od 169.510,00 kn ostvareni su u novcu od šest fizičkih osoba (pojedinačno u iznosima od 21.000,00 kn do 30.000,00 kn). Dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 56.318,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su od 14 jedinica lokalne samouprave na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članka 6., stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i nezavisni vijećnici. Prema odredbama članka 7. navedenog Zakona, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Do svibnja 2021. Stranka je imala 35 članova u predstavničkim tijelima jedanaest jedinica lokalne samouprave koji su izabrani na lokalnim izborima u 2017. Od lipnja 2021., odnosno po okončanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave održanih 16. svibnja 2021., Stranka ima 42 člana u predstavničkim tijelima 15 jedinica lokalne samouprave (Županija, četiri grada i deset općina). Sredstva su primljena od jedinica lokalne samouprave većim dijelom tromjesečno u jednakim iznosima, a u pojedinim slučajevima polugodišnje ili u godišnjem iznosu.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 516.259,00 kn, što je 372.567,00 kn ili 259,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi jednaki su planiranim rashodima.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	143.085,00	512.113,00	357,9
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	143.085,00	510.398,00	356,7
1.2.	Drugi materijalni rashodi	0,00	1.715,00	-
2.	Financijski rashodi	607,00	793,00	130,6
3.	Drugi rashodi	0,00	3.353,00	-
	Ukupni rashodi	143.692,00	516.259,00	359,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	94.747,00	225.828,00	238,3
	Manjak prihoda	48.945,00	290.431,00	593,4

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 512.113,00 kn ili 99,2 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi više su ostvareni za 369.028,00 kn ili 257,9 %, najvećim dijelom zbog više ostvarenih rashoda za promidžbu i informiranje.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 512.113,00 kn odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja u iznosu od 510.398,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu od 1.715,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja u iznosu od 510.398,00 kn odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja (usluge oglašavanja u elektroničkim medijima i tisku, marketinške usluge te usluge odnosa s javnošću) u iznosu od 399.791,00 kn, promidžbeni materijal u iznosu od 101.785,00 kn (olovke, upaljači, letci, baneri, plakati), rashode za najam dvorane u iznosu od 7.000,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 1.822,00 kn.

Stranka je sudjelovala na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave održanim u svibnju 2021. te je s deset političkih stranaka (Hrvatskom strankom umirovljenika, Strankom umirovljenika, Blokom umirovljenici zajedno, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Demokratima, Narodnom strankom – reformisti, Nezavisnim seljacima Hrvatske, Građansko-liberalnim savezom, Hrvatskom seljačkom strankom braće Radić i Hrvatskom seljačkom strankom) odnosno njihovim županijskim i gradskim organizacijama u travnju 2021. potpisala sporazume o zajedničkom izlasku na lokalne izbore (dalje u tekstu: sporazumi). U sporazumima je navedeno da će Stranka otvoriti posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe zajedničkih lista. Sporazumima nije utvrđen način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma; obračun troškova izborne promidžbe; obračun naknade troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima). Također, obračuni troškova izborne promidžbe, iz kojih bi bio vidljiv iznos troškova, koji se od ukupno ostvarenih troškova izborne promidžbe potpisnica sporazuma odnosi na Stranku, nisu sastavljeni. Stranka je otvorila 16 posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe te je sastavila financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (Obrazac: FIN-IZVJ-IP) koji su dostavljeni Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Prema financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, koje je sastavila Stranka (kao nositelj koalicijske liste te je bila obvezna otvoriti posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe), vlastita sredstva (sredstva primljena od političke stranke – koalicijskog partnera) ostvarena su u iznosu od 8.395,00 kn, a troškovi/rashodi za financiranje izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 166.170,00 kn. Osim navedenih prihoda, putem posebnih računa ostvareni su i prihodi od jedinica lokalne samouprave za naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 157.775,00 kn. Navedeni prihodi i rashodi (166.170,00 kn) evidentirani su u glavnoj knjizi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (za redovno poslovanje Stranka vodi drugu glavnu knjigu), a nisu iskazani u financijskim izvještajima za 2021. Nakon završetka svih transakcija u vezi s izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na posebnim računima nije bilo neutrošenih sredstava.

S obzirom na navedeno, skreće se pozornost da političke stranke međusobnim sporazumima, osim utvrđivanja načina podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe (ako ostvare to pravo), trebaju jasno utvrditi način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Kada je politička stranka nositelj koalicijskog sporazuma, ukupne rashode izborne promidžbe, po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 793,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u okviru redovnog poslovanja.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 3.353,00 kn odnose se na reprezentaciju u iznosu od 3.103,00 kn (koje je trebalo u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati u okviru rashoda za reprezentaciju, umjesto u okviru drugih nespomenutih rashoda) te usluge najamnine za korištenje prostora u iznosu od 250,00 kn.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 290.431,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 58.689,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 231.742,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 18.505,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	58.689,00	18.505,00	31,5
1.1.	Novac u banci i blagajni	58.689,00	18.505,00	31,5
	Ukupno imovina	58.689,00	18.505,00	31,5
2.	Obveze	0,00	250.247,00	-
2.1.	Obveze za rashode	0,00	250.247,00	-
3.	Vlastiti izvori	0,00	-231.742,00	-
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	0,00	18.505,00	-

Ukupna vrijednost imovine iskazana koncem 2021. je 40.184,00 kn ili 68,5 % manja u odnosu na stanje iskazano početkom 2021., zbog smanjenja novca u banci (sredstva na računu za redovno poslovanje Stranke). Obveze i vlastiti izvori početkom 2021. pogreškom nisu iskazani.

Obveze u iznosu od 250.247,00 kn u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima u zemlji, od čega su do sredine rujna 2022. podmirene obveze u iznosu od 26.603,00 kn.

Vlastiti izvori odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 231.742,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 5. srpnja do 16. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
8. Statut i Program Stranke
9. Godišnji program rada te financijski plan i njegove izmjene za 2021.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Provjerena je dokumentacija u vezi s dobrovoljnim priložima (donacijama) te prihodima iz proračuna jedinica lokalne samouprave. Također, obavljena je provjera ulaznih računa te dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Financijsko upravljanje i kontrole, prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito; kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Iako Stranka nema formalno utvrđena pravila i procedure za provedbu unutarnje kontrole, odnosno nema Pravilnikom o unutarnjoj kontroli (iz veljače 2019.) uređen sustav unutarnjih kontrola, formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava te plaćanja (ulaznih računa, priloga uz račune, druge financijske dokumente) obavljao je i potpisivao Predsjednik Stranke.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) Stranka nije donijela kodeks etike i/ili druge dokumente kojima su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštovati članovi Stranke, posebno članovi Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Sustav unutarnjih kontrola je djelomično učinkovit s obzirom na revizijom uočene nepravilnosti i propuste koji se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje (ustrojavanje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih promjena) te financijske izvještaje. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktima urediti sustav unutarnjih kontrola kako bi se uspostavom kontrolnih aktivnosti osiguralo ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Nadalje, preporučuje donijeti kodeks etike i/ili dokumente kojima se uređuju pravila ponašanja, sukobi interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja; kao i upoznati sve članove Stranke s kodeksom etike te provesti izobrazbu, kako bi se osiguralo da članovi Stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti.

2. Planiranje

- 2.1. Stranka je u prosincu 2020. donijela godišnji program rada i financijski plan za 2021., a u srpnju 2021. izmjene financijskog plana za 2021.

Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 220.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 225.828,00 kn, rashodi u iznosu od 516.259,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 290.431,00 kn. Financijski plan za 2021. i njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, ali ne sadrže plan zaduživanja i otplata te rezultat poslovanja za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te poveznicu s godišnjim programom rada odnosno podatke o iznosima sredstava za provedbu pojedinih planiranih aktivnosti. Financijski plan, također, sadrži obrazloženje financijskog plana (s iznosom sredstava za svaku planiranu vrstu prihoda i rashoda), ali ne i obrazloženja skupina prihoda i rashoda (parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda). Izmjene financijskog plana ne sadrže obrazloženje financijskog plana.

Odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članaka 14. i 16. navedenog Pravilnika, plan zaduživanja i otplata sadrži, između ostalog, najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove, dok u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Godišnji program rada sadrži devet aktivnosti, i to: gospodarstvo, poljoprivredu, obrazovanje, zdravstvo, širenje organizacije stranke na području Županije, rad na terenu, promociju, daljnju razradu programa stranke te pripremu za izlazak na predstojeće lokalne izbore. U navedenom programu za planirane aktivnosti nisu navedeni rashodi (prema vrsti i iznosu) i izvori financiranja potrebni za njihovo provođenje. Stranka ne prati ostvarenje godišnjeg programa rada po navedenim aktivnostima te na knjigovodstvenim ispravama (računima) nisu navedene aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi.

Državni ured za reviziju nalaže uz financijski plan donijeti plan zaduživanja, obrazloženje financijskog plana te rezultat poslovanja za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Nadalje, preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama za 2021. evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 36.250,00 kn, koji se odnose na usluge odnosa s javnošću obavljene u studenome i prosincu 2020. te ih je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama za 2020., prema računovodstvenom načelu nastanka događaja.

Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za usluge promidžbe i informiranja evidentirati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Do svibnja 2021. Stranka je imala 35 članova u predstavničkim tijelima jedanaest jedinica lokalne samouprave koji su izabrani na lokalnim izborima u 2017. Od lipnja 2021., odnosno po okončanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave, Stranka ima 42 člana u predstavničkim tijelima 15 jedinica lokalne samouprave. Stranka je pribavila odluke jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli. Revizijom je utvrđeno da potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke za 2021. iznose 17.392,00 kn, a odnose se na dospjela potraživanja koncem 2021. od pet jedinica lokalne samouprave. Međutim, knjiga potraživanja nije ustrojena odnosno potraživanja od jedinica lokalne samouprave nisu evidentirana u glavnoj knjizi ni iskazana u financijskim izvještajima, a za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 56.318,00 kn.

Odredbama članaka 10. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, utvrđeno je, između ostalog, da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo) te da se pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Odredbom članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da potraživanja za prihode poslovanja, između ostalog, sadrže i potraživanja za prihode po posebnim propisima.

Prema odredbama članka 6., stavka 2. te članka 10., stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice samouprave. Također, odredbom članka 96. navedenog Zakona, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti knjigu potraživanja ili u glavnoj knjizi osigurati potrebne podatke o potraživanjima od jedinica lokalne samouprave u kojima Stranka ima članove u predstavničkim tijelima, izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka je vodila dvije glavne knjige, jednu za redovno poslovanje te drugu za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u financijskim izvještajima (Izveštaju o prihodima i rashodima) za 2021. iskazala je prihode u iznosu od 225.828,00 kn, rashode u iznosu od 516.259,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 290.431,00 kn, koji se odnose na redovno poslovanje. U glavnoj knjizi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirani su prihodi i rashodi u iznosu od 166.170,00 kn koji nisu iskazani u financijskim izvještajima za 2021. Ostvareni prihodi odnose se na prihode od jedinica lokalne samouprave za naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 157.775,00 kn te vlastita sredstva u iznosu od 8.395,00 kn. Ostvareni rashodi u cijelosti se odnose na rashode za promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedeni prihodi i rashodi ostvareni su putem posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zbog navedenog su u financijskim izvještajima za 2021. prihodi i rashodi manje iskazani za 166.170,00 kn (prihodi su trebali biti iskazani u iznosu od 391.998,00 kn, a rashodi u iznosu od 682.429,00 kn) te spomenuti financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku o financijskom položaju i poslovanju Stranke.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja.

Prema odredbi članka 28., stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sve prihode i rashode koje je Stranka ostvarila odnosno iskazivati podatke u financijskim izvještajima na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U financijskim izvještajima za 2021. (Bilanci na dan 31. prosinca 2021.) iskazani su podaci o imovini u iznosu od 58.689,00 kn, a podaci o obvezama i vlastitim izvorima nisu iskazani. Zbog navedenog, spomenuta Bilanca na 1. siječnja nije u ravnoteži.

Odredbama članka 8. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija utvrđeno je da Obrazac BIL-NPF sadrži, između ostalog, i podatke o stanju 1. siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj (stupac 4). Nadalje, Uputom za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021., koju je donijelo Ministarstvo financija u prosincu 2021., u točki II. navode se upute za popunjavanje obrazaca godišnjih financijskih izvještaja u sustavu dvojnog knjigovodstva. Tako je, između ostalog, navedeno da Obrazac: BIL-NPF mora biti u potpunosti uravnotežen, što znači da ne smije postojati razlika u iskazanim vrijednostima aktive i pasive jer i najmanja razlika pri objedinjavanju podataka dovodi do većih neuravnoteženosti.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskim izvještajima (Bilanci) iskazati podatke koji se odnose na stanje 1. siječnja u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te važećom Uputom Ministarstva financija za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će otkloniti utvrđene nepravilnosti.